

STAND VAN ZAKEN OMGEVINGSWET

VERTROUWEN

De waterschappen hebben **vertrouwen** in de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2021, zoals ook verwoord in de brief van de minister voor Milieu en Wonen van 29 november 2019 over de voortgang van de stelselherziening Omgevingswet.¹ In deze brief maakt zij, samen met de bestuurlijke partners, de inschatting dat het wenselijk en mogelijk is om de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking te laten treden.

Waterschappen hebben al veel voorbereidend werk gedaan voor de Omgevingswet. Zo hebben we waterschappen onlangs een handreiking Waterschapsverordening opgesteld in het kader van het project TROWA, dat waterschappen goede handvatten biedt om een waterschapsverordening in lijn met de Omgevingswet vast te stellen. Ook is er door de UvW een handreiking projectbesluit voor waterschappen opgeleverd, die waterschappen handvatten geeft bij de implementatie van dit nieuwe instrument onder de Omgevingswet. De waterschappen zetten deze voorbereidende werkzaamheden graag voort in 2020. De waterschappen hebben een goed beeld van wat hen nog te doen staat in 2020 en waar ze nog extra effort in moeten steken. De waterschappen liggen op koers met hun voorbereidingen.

Om inwerkingtreding per 1 januari 2021 mogelijk te maken, is voortgang in het wetgevingsproces van belang. De waterschappen achten het tevens van belang om het huidige momentum niet te verliezen. De waterschappen kunnen in grote lijnen instemmen met de Omgevingswet inclusief de invoerings- en aanvullingspunten zoals die tot dusver aan ons zijn voorgelegd. Wij zien echter nog wel uitdagingen op het gebied van de voortgang van de wetgeving en de implementatie van het DSO. Om die reden hebben de waterschappen een aantal **randvoorwaarden** geformuleerd willen wij volmondig kunnen instemmen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2021.

VOORTGANG WETGEVING

Zowel de invoeringswet- en regelgeving als de aanvullingswet- en regelgeving zijn van groot belang voor de uitvoeringspraktijk. Deze wetgeving moeten minimaal een half jaar voor inwerkingtreding van de Omgevingswet gereed zijn, wil men voldoende tijd hebben om zich in de praktijk de nieuwe manier van werken eigen te maken. **Stabiele wetgeving** is in de ogen van de waterschappen de eerste randvoorwaarde voordat de Omgevingswet in werking kan treden. Het hele wetgevingstraject zal dus tijdig (medio 2020) moeten zijn afgerond, zodat de praktijk weet waar men aan toe is en welke regels waar gelden.

DSO

Met het oog op de waterschapsverordening is het belangrijk dat het Digitaal Stelsel Omgevingswet tijdig gereed en operationeel is. De Omgevingswet wordt ondersteund door het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). De basisfunctionaliteit van de Landelijke Voorziening van het DSO (DSO-LV) is momenteel volop in ontwikkeling en zal naar verwachting tijdig beschikbaar zijn voor overheden om mee te oefenen en hun systemen op aan te sluiten.

Een tweede randvoorwaarde die de waterschappen stellen aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet is **voldoende tijd en ruimte voor het testen en aansluiten op het DSO**. Net als bij het vereiste van stabiele wetgeving is een testperiode van minimaal een half jaar voor inwerkingtreding van de Omgevingswet noodzakelijk. Een specifieke aandachtspunt in dat kader is het beschikbaar komen van de standaarden, in het bijzonder de zogenaamde STOP/TPOD's.

¹ Kamerstukken II 2019/2020, 33118, nr. 123.

STOP/TPOD'S

Werkende standaarden zijn noodzakelijk voor de waterschappen om te kunnen oefenen en werken met (het digitale stelsel van) de Omgevingswet. Twee van de drie belangrijkste standaarden werken en zijn eerder al bestuurlijk vastgesteld. Het betreft de Standaard Aanvragen en Meldingen (STAM) en de Standaard Toepasbare Regels (STTR). Het opstellen van de laatste (tevens meest complexe) standaard, de STOP/TPOD (Standaard voor Officiële Overheidspublicatie), heeft enige vertraging opgelopen. Gedurende de afgelopen zomermaanden is een werkende 'kernversie' van de standaard opgeleverd. Op dit moment worden test- en acceptatietesten voor de STOP/TPOD-standaard uitgevoerd. Waterschappen zijn hier actief bij betrokken.

De STOP/TPOD-standaarden moeten zijn vastgesteld en werken. Dit is de laatste noodzakelijke randvoorwaarde voor de waterschappen. Deze standaarden moeten op tijd gereed zijn wil de Omgevingswet op in werking kunnen treden op 1 januari 2021. Vooralnog zien wij ten aanzien van dit punt geen aanleiding om aan te nemen dat dit niet gaat lukken.

FINAAL OORDEEL

Besloten is dat de definitieve besluitvorming over inwerkingtreding van de wet halverwege volgend jaar plaatsvindt bij Koninklijk Besluit. Daarover wordt door de Eerste Kamer een besluit genomen in een voorhangprocedure. De Unie van Waterschappen is blij met dit afgesproken ***ijkmoment medio 2020*** en zal op basis van de stand van zaken bij waterschappen rond die tijd een finaal oordeel geven op de vraag of we daadwerkelijk per 1 januari 2021 van start kunnen gaan.